

Prima instanță: (Judecătoria Cahul) D. Fujenco

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) G. Vavrin, I. Dănăilă, R. Petrov ,

DECIZIE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Oleg Sternioală
Dumitru Visternicean
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Negoită Valeriu în interesele lui Olărescu Ion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Miron Denis împotriva lui Olărescu Ion și Olărescu Raisa privind încălcarea dreptului de vecinătate, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel declarată de Olărescu Ion și Olărescu Raisa,

c o n s t a t ă:

La 05 ianuarie 2015, Miron Denis s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Olărescu Ion și Olărescu Raisa solicitând obligarea părților de a instala jghebyrile și burlanele pentru evacuarea apelor pluviale și barierele pentru stoparea căderii zăpezii în așa fel ca evacuarea apei și zăpezii de pe acoperișul imobilului să aibă loc pe terenul acestora, obligarea de a acoperi geamul instalat în ograda casei sale, obligarea de a reinstala hornul cazanului de încălzire care este montat în direcția ogrăzii sale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 29 decembrie 2015 a fost admisă acțiunea înaintată de Miron Denis.

S-au obligat Olărescu Ion și Olărescu Raisa de a instala jgheburile și burlanele pentru evacuarea apelor pluviale și barierele pentru stoparea căderii zăpezii în așa fel ca evacuarea apei și zăpezii de pe acoperișul imobilului părților, să aibă loc excluzând căderea pe terenul vecin care-i aparține cu drept de proprietate lui Miron Denis.

S-au obligat Olărescu Ion și Olărescu Raisa să acopere geamul instalat în partea casei reclamantului Miron Denis.

S-au obligat Olărescu Ion și Olărescu Raisa să reinstaleze hornul cazanului de încălzire care este montat în direcția ogrăzii lui Miron Denis.

S-a încasat de la Olărescu Ion și Olărescu Raisa în beneficiul lui Miron Denis cheltuieli de judecată compuse din cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 200 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

La 26 august 2016, Olărescu Ion și Olărescu Raisa au declarat apel împotriva hotărâri Judecătorei Cahul din 29 decembrie 2015, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii menționate, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintată de Miron Denis.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2017, s-a respins cererea privind repunerea în termen și s-a restituit cererea de apel declarată de Olărescu Ion și Olărescu Raisa, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 04 decembrie 2017, Negoită Valeriu în interesele lui Olărescu Ion, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2017, și a indicat că nu este de acord cu conținutul acesteia, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, concluziile expuse fiind în contradicție cu circumstanțele concrete și reale ale pricinii.

Susține că instanța de apel examinând cererea de repunere în termen, a dat o apreciere greșită circumstanțelor invocate de apelant și astfel a încălcat prevederile art.116 Cod de procedură civilă.

Relatează că instanța de fond nu a respectat prevederile art. 236 alin.4) Cod de procedură civilă și nu a expediat în termenul de 5 zile dispozitivul hotărârii pronunțate la 29 noiembrie 2015, la fel nu a fost publicată pe situl instanței și astfel nu a cunoscut care a fost soluția instanței.

Din motivul dat nu a avut posibilitatea de a depune cererea de apel în termen.

Indică că dispozitivul hotărârii Judecătorei Cahul din 29 noiembrie 2015, l-a recepționat prin intermediul oficiului poștal la 27 iulie 2016.

Instanța de apel nu a examinat cererea de repunere în termen conform situației existente de fapt și a argumentelor invocate de către apelant, iar reieșind din prevederile art.13 al Convenției CtEDO recurentului i s-a încălcat dreptul al un recurs efectiv, art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 5 Codul de procedură civilă.

Consideră că prin soluția emisă de către instanța de apel se încalcă grav principiul accesului liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs relevă următoarele.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicării încheierii.

Curtea de Apel Cahul a emis încheierea contestată la 24 octombrie 2017.

Potrivit avizului de recepție recurentul a recepționat încheierea la 27 noiembrie 2017, iar recurentul a declarat recurs la la 04 decembrie 2017, respectiv recursul este declarat în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele dosarului atestă că, la 29 decembrie 2015 instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată.

La 26 august 2016, Olărescu Ion și Olărescu Raisa au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Cahul din 29 decembrie 2015, solicitând și repunerea în termenul de atac.

Ulterior, la 13 octombrie 2017 apelantul Olărescu Ion a depus apel motivat.

Instanța reține că cerere de apel motivată nu conține nici o referire la motivele repunerii în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de *30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, reieșind din norma citată mai sus termenul legal de declarare a apelului, pentru apelant a expirat la **29 ianuarie 2016, inclusiv**.

Potrivit alin. (2) art.362 Codul de procedură civilă termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii incapabili și pentru cei limitați în capacitatea de exercițiu sau pentru cei dispăruți fără urmă termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Respectiv, conform prevederilor art.116 din Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a constatat că cererea de repunere în termenul de apel este nefondată.

Argumentul recurentului precum că, nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar instanța de judecată nu ținut cont de prevederile art.236 alin.4) Cod de procedură civilă și nu a expediat părților dispozitivul hotărârii, astfel nu au cunoscut care a fost soluția instanței, și din acest motiv au omis termenul de declarare a apelului, Colegiul îl consideră neîntemeiat și nejustificat.

Or, asemenea argumente nu pot fi serioase și întemeiate, Olărescu Ion și Olărescu Raisa fiind părți cointeresate în prezentul litigiu, urmau să depună toată diligența necesară în vederea respectării drepturilor lor procesuale. De la data pronunțării dispozitivului 29 noiembrie 2015 și până la data declarării apelului au trecut aproximativ 8 (opt) luni, fiind un termen destul de mare, termen în care părțile nu au întreprins nici o acțiune, pentru a se interesa despre hotărârea adoptată de instanța de judecată.

Altfel, termenul de declarare a apelului a fost omis din însăși neglijența părților și nici de cum din vina instanței, iar motivele invocate nu se încadrează în prevederile art.116 Cod de procedură civilă.

Din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenul legal imperativ prevăzut de lege, intervine decăderea.

Termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Potrivit jurisprudenței CtEDO dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor *restricții legitime*, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit* pct. 51 -52).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Art.116 alin.(4) Codul de procedură civilă, statuează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, la caz nu este aplicabilă deoarece recurentul nu a invocat împrejurări care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Corect a reținut instanța de apel că motivele repunerii în termen invocate, nu sunt de natură de a repune apelantul în termenul de declararea apelului.

Astfel, depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2015, la 26 august 2016, peste opt luni, demonstrează neglijarea de către apelant, a drepturilor procedurale stipulate în legislația națională.

În speță, soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, **având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.**

În cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Colegiu reține că pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința

sa, deci a unei împrejurări care sa excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Olărescu Ion și Olărescu Raisa, deoarece apelanții au omis termenul legal de contestare a hotărîrii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

În această privință, Colegiul de asemenea menționează că, prin prisma jurisprudenței CEDO (Cauza Melnic împotriva Republicii Moldova (Hotărârea din 14 noiembrie 2006), Cauza Ceachir împotriva Republicii Moldova (Hotărârea din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen *sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.*

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2017 este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural, și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A respinge recursul declarat de avocatul Negoită Valeriu în interesele lui Olărescu Ion.

A menține încheierea Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel declarată de Olărescu Ion și Olărescu Raisa,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Oleg Sternioală

judecători

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari